

SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ TÂRGU-MUREȘ

Târgu - Mureș, str. Ghe. Marinescu, nr. 50, județul Mureș

Tel:0265 - 212111, 211292, 217235; Fax. 0265 – 215768

Operator de date cu caracter personal înregistrat la ANSPDCP sub nr. 26287

SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN
DE URGENȚĂ TG. MUREȘ
Nr. 33610
Ziua 02 luna 12 anul 2015

APROBAT

Manager, Ec. Crăciun Ioan Florin

GHID

PRIVIND

PRIVIND REGIMUL

INCOMPATIBILITĂȚILOR ȘI AL CONFLICTULUI DE INTERESE
ÎN CADRUL

SPITALULUI CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ TÂRGU MUREȘ

Întocmit Serviciul de Management a Calității Serviciilor de Sănătate

Șef serviciu Pantea Ana Voichița

Referent de specialitate Minculescu Ioana Brîndușa

Avizat juridic
Compartiment juridic

TITLUL I INTRODUCERE

CAPITOLUL I MOTIVAȚIE

Prezentul Ghid a fost întocmit având în vedere necesitatea implementării într-o formă cât mai completă a Standardului 1 – Etică și integritate din Codul controlului intern managerial conform Ordinului Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018, ceea ce presupune existența la nivelul entității atât a unor seturi de reguli bine definite, cât și a unui cadru sistematizat care să cuprindă modele și exemple concrete de urmat pentru a preveni apariția unor situații ce potențial ar putea surveni, manifestându-se în afara cadrului legal, ori cu încălcarea evidentă a acestuia. Astfel, Ghidul vine în completarea celorlate reglementări interne implementate în cadrul acestui standard, precum și a celor vizând prevenirea corupției la nivelul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, întocmite în baza și în aplicarea Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021.

În acest context, organizarea și reunirea tuturor prevederilor aplicabile salariaților din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș ce ocupă funcții de conducere sau care se află într-o poziție de decizie, a devenit o necesitate, dar și o obligație potrivit indicatorilor de management asumați conform Ordinului Ministerului Sănătății nr. 1743/2023 pentru modificarea anexei nr. 2 la Ordinul ministrului sănătății nr. 1384/2010 privind aprobarea modelului-cadru al contractului de management și a listei indicatorilor de performanță a activității managerului spitalului public.

Existența la nivelul Spitalului a unui Ghid privind regimul incompatibilităților și al conflictului de interese, se argumentează nu doar ca o obligație formală, ci mai mult ca un sprijin pentru personalul care are nevoie de informații și instrumente existente în cadrul normativ pentru a clarifica anumite aspecte și pentru a preîntâmpina apariția unor situații de nedorit.

De aceea, se apreciază ca imperios necesară dezvoltarea și implementarea unor instrumente care să conducă la prevenirea fenomenelor de corupție sau asociate acestora de la nivelul unității, care în final să conducă la creșterea nivelului de încredere a beneficiarilor în serviciile de sănătate oferite, la transparentizarea procesului decizional și consolidarea capacității manageriale, precum și formarea unei culturi a integrității.

CAPITOLUL II APLICABILITATE

Prezentul Ghid privind regimul incompatibilităților și al conflictului de interese (denumit în continuare „Ghid”) se aplică pentru întregul personal din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș (denumit în cele ce urmează *spitalul/unitatea sanitară/instituția*), care, prin postul/funcția ocupat/ocupată/deținută ori prin natura/specificul atribuțiilor/sarcinilor de muncă, pentru întreaga perioadă de derulare a raporturilor juridice cu sau la nivelul spitalului, se pot afla în situație de incompatibilitate sau de conflict de interese, potrivit legislației aplicabile

în materie.

Toți angajații spitalului sunt obligați să cunoască și să respecte întocmai prevederile Ghidului și sunt răspunzători de aplicarea sa corectă în activitatea derulată în legătură cu domeniul de reglementare al acestui ghid.

Evitarea situațiilor de conflict de interese și respectarea regimului incompatibilităților sunt obligații pentru personalul contractual din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș.

CAPITOLUL III TEMEIUL ADOPTĂRII PREZENTULUI GHID

1. CADRUL JURIDIC CARE A STAT LA BAZA ÎNTOCMIRII PREZENTULUI GHID

Ghidul privind regimul incompatibilităților și al conflictului de interese în cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș a fost elaborat în concordanță cu următoarele acte normative, cu incidență în domeniu, aplicabile la momentul intrării sale în vigoare:

1. Constituția României;
2. Legea nr. 286/2009 – privind Codul Penal;
3. Legea nr. 287/2009 – privind Codul Civil, republicată;
4. Legea nr. 176/2010 - privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
5. Legea nr. 184/2016 - privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;
6. Legea nr. 144/2007 - privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
7. Legea nr. 95/2006 - privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu toate modificările și completările ulterioare;
8. Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 - privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2021-2025 și a documentelor aferente acestora;
9. Legea nr. 78/2000 - pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
10. Hotărârea Guvernului nr. 599/2018 - pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate;
11. Legea nr. 361/2022 - privind protecția avertizorilor în interes public, cu modificările și completările ulterioare;
12. Legea nr. 53/2003 - Codul Muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

13. Legea nr. 682/2002 - privind protecția martorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

14. Legea nr. 190/2018 - privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările și completările ulterioare;

15. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 - privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor aparute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

16. Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 - pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare;

17. Hotărârea Guvernului nr. 78/2011 - pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2008 privind statutul funcționarului public denumit manager public;

18. Legea nr. 161/2003 - privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;

19. Hotărârea Guvernului nr. 1336/2022 - pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și dezvoltarea carierei personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

20. Legea nr. 98/2016 - privind achizițiile publice, cu toate modificările și completările ulterioare;

21. Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 - pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu toate modificările și completările ulterioare;

22. „*Ghid privind incompatibilitățile și conflictele de interese*” - ediția 2019, emis de Agenția Națională de Integritate, care se regăsește la adresa electronică: https://www.integritate.eu/Files/Files/Ghid_Incompatib_ConflicteInterese_2011/ghid%20incomp%20si%20conflicte.pdf;

23. „*Ghid de completare a declarațiilor de avere și de interese*” - ediția 2023, emis de Agenția Națională de Integritate, care se regăsește la adresa electronică: https://www.integritate.eu/Files/Files/Ghid%20completare%20declaratii%20avere/GHID_COMPLETARE_DAI_2023.pdf;

24. „*Îndrumar pentru Autoritățile Contractante privind Conflictele de Interese în Procesele de achiziții publice, în baza Legislației Naționale Privind Achizițiile Publice și a Strategiei Naționale în Domeniul Achizițiilor*” - elaborat de Agenția Națională pentru Achiziții Publice, ediția 2017, se regăsește la adresa: http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2017/03/Col-Guide-Final-Version-17082017-agreed-with-ANAP-TT_v1.pdf.

De asemenea, la elaborarea prezentului Ghid au stat la bază și următoarele documente interne:

1. Regulamentul Intern al Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;
2. Planul de integritate al Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș întocmit în temeiul și în aplicarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025;
3. Agenda de integritate organizațională a Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;

4. Declarația managerului unității privind asumarea agendei de integritate organizațională în coordonatele Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025;
5. Codul de conduită al Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș.

2. PILONII CARE AU STAT LA BAZA ÎNTOCMIRII PREZENTULUI GHID

Pilonii pe care se bazează obligațiile ce decurg din prevederile legale în materie și prezentul ghid sunt:

1. Integritatea - în sensul că reprezentanții instituțiilor publice (în această categorie fiind inclus și spitalul) au obligația de a declara orice interese personale care pot veni în contradicție cu exercitarea obiectivă a atribuțiilor de serviciu/de muncă și de a lua toate măsurile necesare pentru a evita astfel de situații;

2. Prioritatea interesului public - reprezentanții instituțiilor publice au datoria de a considera interesul public mai presus de orice alt interes în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Aceștia nu trebuie să se folosească de funcția pe care o ocupă pentru obținerea de beneficii necuvenite patrimoniale sau nepatrimoniale, pentru ei, familiile lor sau persoane apropiate;

3. Transparența - reprezentanții instituțiilor publice vor asigura accesul neîngrădit la informațiile de interes public, transparența procesului decizional și consultarea societății civile în cadrul acestui proces.

CAPITOLUL IV DEFINIȚII, TERMINOLOGIE ȘI ABREVIERI

1. DEFINIȚII ȘI TERMINOLOGIE

În cuprinsul prezentului Ghid se vor utiliza termeni specifici, care se vor citi cu următoarele sensuri și accepțiuni:

a) **Personal contractual ori angajat contractual** - persoana încadrată și numită într-o funcție în cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, în condițiile Legii nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

b) **Funcție** - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite, în temeiul legii, prin fișa postului;

c) **Interes public** - acel interes care implică garantarea și respectarea de către spital, a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;

d) **Interes personal** - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit, ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine, ori de către personalul contractual, prin folosirea reputației, influenței, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor corespunzătoare funcției deținute;

e) **Amenințare de corupție** - acțiunea sau evenimentul de corupție care se poate produce în cadrul a unei activități specifice a unei autorități sau instituții publice sau al unei structuri din cadrul acesteia;

f) **Integritatea** - se concretizează prin obligația reprezentanților instituțiilor și autorităților publice de a declara orice interese personale care pot veni în contradicție cu exercitarea obiectivă a atribuțiilor de serviciu și de a lua toate măsurile necesare pentru a evita astfel de situații;

g) **Etica** - se referă la comportamentul individual, în context organizational sau nu, care poate fi apreciat sau evaluat fie din perspectiva valorilor, principiilor și regulilor etice explicite (coduri de etică, coduri de conduită sau alte tipuri de documente fără statut de act normativ) sau tacite (cultura organizational), fie prin prisma consecințelor acțiunilor însăși;

h) **Comportamentul integru** este acel comportament apreciat sau evaluat din punct de vedere etic ca fiind corect. Integritatea, ca valoare individuală, se referă la această corectitudine etică, care nu poate fi delimitată de corectitudinea legală și profesională;

i) **Comportamentul lipsit de integritate** - este o formă de subminare a misiunii organizației, conducând la un climat organizațional toxic pentru angajați și terți, și afectând interesele legitime ale tuturor celor implicați, inclusiv interesul public;

j) **Prioritatea interesului public** - se concretizează prin obligația pe care o au reprezentanții instituțiilor și autorităților publice de a considera interesul public mai presus de orice alt interes în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Aceștia nu trebuie să se folosească de funcția publică pentru obținerea de beneficii necuvenite patrimoniale sau nepatrimoniale, pentru ei, familiile lor sau persoane apropiate;

k) **Transparență** - constituie obligația reprezentanților instituțiilor și autorităților publice vor asigura accesul neîngrădit la informațiile de interes public, transparența procesului decizional și consultarea societății civile în cadrul acestui proces;

l) **Incident de integritate** – reprezintă unul dintre următoarele evenimente privind situația unui angajat al unei autorități sau instituții publice, sau al unei structuri din cadrul acesteia: încetarea disciplinară a raporturilor de muncă sau de serviciu, ca urmare a săvârșirii unei abateri de la normele deontologice sau de la alte prevederi similare menite să protejeze integritatea funcției publice, inclusiv cele stabilite prin legislație secundară și terțiară, pentru care este prevăzută această sancțiune; trimiterea în judecată sau condamnarea pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție sau a unei fapte legate de nerespectarea regimului interdicțiilor, incompatibilităților, conflictului de interese sau declarării averilor; rămânerea definitivă a unui act de constatare emis de către Agenția Națională de Integritate, referitor la încălcarea obligațiilor legale privind averile nejustificate, conflictul de interese sau regimul incompatibilităților;

m) **Încălcări ale legii** - acestea sunt fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, care privesc domenii cum ar fi: achizițiile publice; serviciile, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului; siguranța și conformitatea produselor; siguranța transportului; protecția mediului; protecția radiologică și siguranța nucleară; siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor; sănătatea publică; protecția consumatorilor; protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelelor și sistemelor informatice, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene; încălcări referitoare la piața internă, menționate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inclusiv încălcări ale

normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii;

n) **Incompatibilități** - reflectă acele situații în care un oficial public exercită mai multe funcții în același timp, deși este interzis de lege. Iar în mod particular în domeniul sanitar din România sunt acele situații în care se poate afla o persoană așa cum sunt prevăzute în Legea nr. 95/2006 – privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

o) **Conflict de interese** - conceptul poate avea două accepțiuni:

o.1) situația în care persoana ce exercită o o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative;

o.2) acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute;

p) **Conflict de interese (în domeniul achizițiilor publice, potrivit art. 69 din Legea nr. 98/20016)** - se înțelege orice situație în care membrii personalului autorității contractante sau ai unui furnizor de servicii de achiziție care acționează în numele autorității contractante, care sunt implicați în desfășurarea procedurii de atribuire sau care pot influența rezultatul acesteia au, în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal, care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea ori independența lor în contextul procedurii de atribuire.

q) **Comisie de concurs** - colectiv constituit în vederea luării unei decizii, conform legii, asupra evaluării candidaturilor depuse și a candidaților în cadrul procedurilor de angajare, precum și de promovare a personalului contractual;

r) **Comisie de soluționare a contestațiilor** - colectiv constituit în vederea luării unei decizii, conform legii, în urma solicitării primite din partea unuia sau mai multor candidați la ocuparea unui post, prin angajare ori promovare, asupra menținerii sau, după caz, modificării rezultatelor stabilite de comisia de concurs;

s) **Carieră** - evoluția ansamblului situațiilor juridice și efectelor produse, prin promovare într-o funcție superioară, care intervin de la data nașterii raportului de muncă al salariatului și până în momentul încetării acestui raport;

t) **Conformitate** - caracteristica unei operațiuni, a unor acte sau fapte administrative produse în cadrul unei entități publice de a corespunde politicii asumate în mod expres în domeniul respectiv de către entitatea în cauză sau de către o autoritate superioară acesteia, potrivit legii;

u) **Control intern/managerial** - ansamblul formelor de control exercitate la nivelul entității publice, inclusiv auditul intern, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace; acesta include, de asemenea, structurile organizatorice, metodele și procedurile;

v) **Structură** - în cuprinsul prezentului Ghid, prin acest termen se înțelege orice Secție Clinică, Laborator, Compartiment, Serviciu ce fac parte integrantă din Structura Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, așa cum a fost aprobată prin ordin al ministrului sănătății;

w) **Autoritățile contractante** - acestea sunt autoritățile și instituțiile publice centrale sau locale, precum și structurile din componența acestora care au delegată calitatea de ordonator de credite și care au stabilite competențe în domeniul achizițiilor publice;

x) **Operator economic** - este orice persoană fizică sau juridică, de drept public ori de drept privat, sau grup ori asocieră de astfel de persoane, inclusiv orice asocieră temporară formată între două ori mai multe dintre aceste entități, care oferă în mod licit pe piață executarea de lucrări, furnizarea de produse ori prestarea de servicii;

y) **Ofertant** - este orice operator economic care a depus o ofertă în cadrul unei proceduri de atribuire;

z) **Ofertă** - este actul juridic prin care operatorul economic își manifestă voința de a se angaja din punct de vedere juridic într-un contract de achiziție publică. Oferta cuprinde propunerea financiară, propunerea tehnică, precum și alte documente stabilite prin documentația de atribuire;

aa) **Contractant** - este orice operator economic care este parte la un contract de achiziție publică;

bb) **Furnizor** - este entitatea care pune la dispoziția unui contractant produse, inclusiv servicii de instalare sau amplasare a acestora, dacă este cazul, ori care prestează servicii către acesta, care nu are calitatea de subcontractant;

cc) **Relațiile de rudenie și de afinitate** - Conform regulilor ce definesc gradele de rudenie din art. 406 din Noul Cod Civil, coroborate cu prevederile art. 60 al. 1, lit. b din Legea nr. 98/2016, rudenia ce poate genera conflicte de interese este între: copii și părinți (rude de gradul întâi), nepoți și bunici (rude de gradul al doilea) sau surori și frați (rude de gradul al doilea) – când unul dintre aceștia îndeplinește o funcție de decizie în cadrul autorității contractante, iar celalalt aparține operatorului economic candidat/ofertant, subcontractant, terț susținător, contractor/subcontractor, în cadrul unui proces de achiziții publice. Noul Cod Civil definește în continuare și afinitatea ca fiind legătura dintre un soț și rudele celuilalt soț, făcând precizarea că „*rudele soțului sunt, în aceeași linie și același grad, afinii celuilalt soț*”, adică mama și soția fiului acesteia (soacra și nora – gradul întâi; cumnatele și cumnații – gradul al doilea).

dd) **Funcția de decizie** - în art. 3, ain. (1), lit. II) din Legea nr. 98/2016 se definesc persoanele cu funcții de decizie ca fiind „*conducătorul autorității contractante, membrii organelor decizionale ale autorității contractante ce au legătură cu procedura de atribuire, precum și orice alte persoane din cadrul autorității contractante ce pot influența conținutul documentelor achiziției și/sau desfășurarea procedurii de atribuire*”;

ee) **Funcția sensibilă** - aceasta, în ce privește conflictul de interese în achiziții publice, ar putea fi considerată ca fiind acea funcție în care angajatul autorității contractante este expus timp îndelungat contactului direct cu operatori economici candidați în multiple proceduri de achiziții publice ale autorității contractante, așa încât să fie posibil să se formeze preferințe, prietenii, rutine de lucru etc.

Exemple de persoane cu funcție sensibilă în ce privește conflictele de interese în achiziții:

- persoana numită de către conducerea autorității contractante să facă verificările referitoare la conflicte de interese;

- directorul de achiziții;

- conducătorul autorității contractante.

ff) **Noțiunea de rudenie și de colaborator**

Pentru a înțelege cine poate constitui subiectul unui potențial conflict de interese și față de cine se raportează legea când utilizează termenul de rudă, fără a specifica gradul de rudenie până la care intervine interdicția, se impune a se cunoaște gradele de rudenie față de care ne raportăm, așa cum sunt reglementate în legea română. Potrivit Titlul III - Capitolul I - art. 405-407 din Legea nr. 287/2009 - privind Codul Civil, republicată, sunt stabilite gradele de rudenie astfel:

- a) **Gradul I:** părinți și copii;
- b) **Gradul II:** frați, bunici, nepoți;
- c) **Gradul III:** unchi, mătuși, nepoți de frate;
- d) **Gradul IV:** veri primari;

Relația de afinitate apare între un soț/soție și rudele celuilalt soț/soție. Gradul de afinitate este luat în calcul astfel:

- a) **Gradul I:** socrii și noră/ginere;
- b) **Gradul II:** cumnatele și cumnații;
- c) **Gradul III:** unchiul și soția nepotului de frate;
- d) **Gradul IV:** verii, soții și soțiile acestora.

2. ABREVIERI

- a) **Spitalul/Unitatea sanitară/Instituția/SCJU Tg. Mureș** - Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;
- b) **O.S.C.E.** - Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa;
- c) **A.N.I.** - Agenția Națională de Integritate;
- d) **C.J.U.E.** - Curtea de Justiție a Uniunii Europene;
- e) **C.A.** - Consiliul de Administrație al Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;
- f) **C.D.** - Comitetul Director al Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;
- g) **C.E.** - Consiliul Etic al Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;
- h) **C.M.** - Consiliul Medical Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;
- i) **M.S.** - Ministerul Sănătății;
- j) **P.M.T.M.** - Primăria Municipiului Târgu Mureș;
- k) **D.S.P.** - Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș;
- l) **C.J.A.S/C.A.S.** - Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Mureș;
- m) **e-DAI** - platformă online de declarare a averii și a intereselor, denumită în continuare e-DAI, gestionată de Agenția Națională pentru Integritate.

TITLUL II CONFLICTELE DE INTERESE

CAPITOLUL I NOȚIUNE ȘI SENS GENERAL

1. NOȚIUNEA DE CONFLICT DE INTERESE

1.1. Reglementarea în legislația europeană

Un oficial public este în conflict de interese atunci când, în virtutea funcției publice pe care o ocupă, ia o decizie sau participă la luarea unei decizii cu privire la care are și un interes personal.

Recomandarea 10/2000 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei include o definiție a conflictului de interese pentru funcționarii publici (aplicabilă și personalului contractual din instituțiile publice) în articolul 13:

„Conflictul de interese apare atunci când funcționarul public are un interes personal care influențează sau pare să influențeze îndeplinirea atribuțiilor sale oficiale cu imparțialitate și obiectivitate. Interesele private ale funcționarului public pot includ un beneficiu pentru sine sau pentru familia sa, pentru rudele sale apropiate, pentru prieteni, pentru persoane sau organizații cu care funcționarul public a avut relații politice sau de afaceri. Interesul personal se poate referi și la orice datorii pe care funcționarul public le are față de persoanele enumerate mai sus.”

Conform O.E.C.D., conflictul de interese implică un conflict între datoria față de public și interesele personale ale unui oficial public. Conflictul de interese apare atunci când interesele oficialului public ca persoană privată influențează sau ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obligațiilor și responsabilităților oficiale.

Definiția enunțată conține o serie de componente ce necesită a fi analizate și explicate în mod distinct:

1. **Participarea la luarea unei decizii** - așa cum vom vedea mai jos, această condiție este îndeplinită atât atunci când decizia depinde exclusiv de voința oficialului public în cauză, cât și atunci când acțiunea oficialului public respectiv reprezintă doar o verigă din procesul de luare a deciziei. Condiția este îndeplinită și atunci când oficialul public este parte a unui organism colectiv care decide prin vot, iar acesta participă la dezbateri și la vot.

2. **Existența unui interes personal** - acesta poate fi reprezentat de un beneficiu pe care oficialul public sau o persoană apropiată acestuia îl obține ca urmare a deciziei luate. Așadar, pentru a se afla într-un conflict de interese, oficialul public trebuie să ia parte la luarea unei decizii care să îi afecteze un interes personal.

1.2. Cadrul legal național

Cadrul normativ din România prevede o primă definiție a Conflictului de interese în art. 70 din Legea nr. 161/2003, care statuează: *„Prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de*

natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.”

Același act normative, la art. 71, stabilește principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice, iar acestea sunt: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public.

Din nou, noțiunea reglementată presupune existența a două elemente, respectiv interesul personal și participarea/adoptarea deciziei. Astfel, **interesul personal poate viza**, cu titlu exemplificativ, dar nu și limitativ, un beneficiu pentru subiect sau pentru familia acestuia, pentru rudele sale apropiate, pentru prieteni, pentru persoane sau organizații cu care subiectul a avut relații politice sau de afaceri. Interesul personal se poate referi și la orice datorii pe care subiectul le are față de persoanele enumerate mai sus.

Adoptarea unei decizii/Participarea la adoptarea unei decizii se produce atunci când subiectul, în virtutea prerogativelor sale, dispune, în mod individual, sau ca parte a unui mecanism colectiv de adoptare a deciziilor, acțiuni relaționate cu interesul său personal, participă la dezbateri, influențează în orice fel dezbaterile sau votul cu privire la o speță relaționată cu interesul său personal.

2. TIPURI DE CONFLICT DE INTERESE

Conflictul de interese poate fi de mai multe tipuri, ce vor fi detaliate în cele ce urmează.

2.1. Conflictul de interese potențial

Conflictul de interese poate fi **potențial** în situația în care un oficial are interese personale de natură să producă un conflict de interese dacă ar trebui luată o decizie publică.

Conflictul de interese potențial definește acea situație în care un subiect se află în mod involuntar, în virtutea relațiilor pe care acesta le are în mod natural cu rudele, afinii, prietenii și colaboratorii săi. Orice subiect aflat în relații de serviciu/de muncă în cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș se poate afla în conflict de interese potențial.

Exemplu 1: *Un angajat cu atribuții în sfera achizițiilor publice se află în conflict de interese potențial cu operatorii economici la nivelul cărora își desfășoară activitatea rudele sale, afinii săi și chiar colaboratorii anteriori cu care acesta a avut relații personale sau patrimoniale.*

Exemplu 2: *Un angajat cu atribuții în sfera financiar-contabilă se află în conflict de interese potențial cu Curtea de Conturi, în situația în care o rudă/afin/colaborator anterior al său ocupă o funcție cu atribuții de control în cadrul respectivei instituții.*

Conflictul de interese potențial *nu implică răspundere juridică*, el ia naștere în mod natural, *însă reclamă atenție, tratament egal, imparțialitate și obiectivitate din partea subiecților*, care au obligația de a acționa imediat ce respectivul conflict de înțelese potențial se transformă într-un conflict de interese actual.

2.2. Conflictul de interese actual

Acest tip de conflict de interese apare în momentul în care oficialul este pus în situația de a lua o decizie care l-ar avantaja sau care ar avantaja un apropiat de-al său, sau un partener de afaceri.

În același timp, acest tip de conflict de interese definește acea situație în care un subiect se află în situația de a lua sau de a influența o decizie care l-ar avantaja pe sine sau pe o rudă/afin al său sau pe un apropiat, colaborator, partener de afaceri.

Exemplu 1: *Un angajat cu atribuții în sfera achizițiilor publice se află în conflict de interese actual cu un operator economic care a depus o ofertă la una dintre procedurile de achiziție, dacă respectiva ofertă a fost întocmită de către o rudă/afin/colaborator anterior cu care acesta a avut relații personale sau patrimoniale sau dacă societatea respectivă este deținută de unul dintre aceștia.*

Exemplu 2: *Un angajat cu atribuții în sfera financiar-contabilă se află în conflict de interese actual cu Curtea de Conturi, în situația în care din echipa desemnată să efectueze un control asupra activității sale face parte o rudă/afin/colaborator anterior al său.*

Exemplu 3: *Un salariat din cadrul unei structuri /secții a spitalului, este nominalizat prin decizie internă în Comisia de cercetare disciplinară ce va participa la cercetarea disciplinară prealabilă, pentru un alt salariat al spitalului care este rudă/afin/colaborator anterior al său.*

Exemplu 4: *Un salariat din cadrul unei structuri /secții a spitalului, este nominalizat prin decizie internă în Comisia de recepție la terminarea lucrărilor sau la recepția unor produse/bunuri ce au fost executate/furnizate de o persoană juridică/operator economic condus /deținut de o rudă/afin/colaborator anterior ca urmare a unui contract de execuție lucrări/furnizare produse /servicii încheiat cu Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș.*

Exemplul 5: *Un salariat al spitalului este nominalizat prin decizie internă în Comisia de concurs pentru ocuparea unui post vacant din statul de funcții al Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, iar la concurs se înscrie un candidat care este rudă/afin/colaborator anterior.*

Conflictul de interese actual trebuie notificat de îndată de către subiectul în cauză șefului ierarhic, acesta având obligația de a adopta toate măsurile care se impun pentru evitarea și încetarea de îndată a sa (înlocuire, suspendarea dreptului de vot, interdicția de a participa la dezbateri, etc.).

2.3. Conflictul de interese consumat

Al treilea tip de **conflict de interese** este cel **consumat**, în care oficialul public participă la luarea deciziei cu privire la care are un interes personal, încălcând prevederile legale. Astfel, conflictul de interese consumat definește acea situație în care un subiect a luat sau a influențat o decizie care îl avantajează pe sine sau pe o rudă/afin al său sau pe un apropiat, colaborator, partener de afaceri, cu încălcarea dispozițiilor legale.

Exemplu 1: *Un salariat al spitalului cu atribuții în sfera achizițiilor publice a participat la atribuirea unui contract către un operator economic condus sau deținut de o rudă/afin/colaborator anterior cu care acesta a avut relații personale sau patrimoniale.*

Exemplul 2: *Un angajat al spitalului a recepționat, făcând parte din Comisia de recepție, la terminarea lucrărilor sau a recepționat produse/bunuri ce au fost executate/furnizate de o persoană juridică/operator economic condusă/deținută de o rudă/afin/colaborator anterior ca urmare a unui contract de execuție lucrări/furnizare produse /servicii încheiat cu Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș.*

Exemplu 3: *Un salariat al spitalului a făcut parte din Comisia de concurs pentru ocuparea unui post vacant din unitate, iar candidatul declarat admis este rudă/afin/colaborator anterior.*

Conflictul de interese consumat apare în cazul în care salariatul/angajatul spitalului nu s-a abținut de la luarea unei decizii în ipoteza unui conflict de interese actual sens în care în acest caz implică latura sancționatorie a reglementării/legii.

CAPITOLUL II

CONFLICTUL DE INTERESE REGLEMENTAT ÎN SISTEMUL DE SĂNĂTATE

Potrivit art. 178 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 - privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, constituie conflict de interese:

„a) deținerea de către manager persoană fizică, manager persoană juridică ori reprezentant al persoanei juridice de părți sociale, acțiuni sau interese la societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori organizații nonguvernamentale care stabilesc relații cu caracter patrimonial cu spitalul la care persoana în cauză exercită funcția de manager. Dispoziția de mai sus se aplică și în cazurile în care astfel de părți sociale, acțiuni sau interese sunt deținute de către soțul/soția, rudele ori afinii până la gradul al IV-lea inclusiv ai persoanei în cauză;

b) deținerea de către soțul/soția, rudele managerului ori afinii până la gradul al IV-lea inclusiv ai acestuia a funcției de membru în comitetul director, șef de secție, laborator sau serviciu medical sau a unei alte funcții de conducere, inclusiv de natură administrativă, în cadrul spitalului la care persoana în cauză exercită funcția de manager;

c) alte situații decât cele prevăzute la lit. a) și b) în care managerul sau soțul/soția, rudele ori afinii managerului până la gradul al IV-lea inclusiv au un interes de natură patrimonială care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a funcției de manager.”

De asemenea, potrivit art. 181 alin. (9), art. 185 alin. (5) și art. 187 alin. (13) din din Legea nr. 95/2006, *situațiile privind conflictul de interese, enumerate mai sus conform art 178 alin. (2), sunt aplicabile și membrilor Comitetului director al spitalului, membrilor Consiliului de Administrație cât și Șefilor de Secție/ Laboratoare ori Serviciilor medicale din structura organizatorică a unității.*

CAPITOLUL III

EVITAREA CONFLICTULUI DE INTERESE

A. Personalul cu funcții de conducere din cadrul spitalului are un interes personal într-o anumită problemă dacă are posibilitatea să anticipeze că o decizie a autorității publice din care face parte ar putea genera un beneficiu sau un dezavantaj pentru:

- a) propria persoană;
- b) soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv;
- c) orice persoană fizică sau juridică cu care are o relație de angajament, indiferent de natura acestuia;
- d) o societate comercială la care deține calitatea de asociat unic, funcția de administrator sau de la care obține venituri;

- e) o altă autoritate din care face parte;
- f) orice persoană fizică sau juridică, alta decât autoritatea din care face parte, care a făcut o plată sau a efectuat orice fel de cheltuieli în legătura cu acesta;
- g) o asociație sau fundație din care face parte.

În situațiile prevăzute la paragraful anterior, **personalul cu funcții de conducere din cadrul spitalului este obligat să menționeze expres situațiile în care interesele personale contravin intereselor generale.**

B. Personalul contractual cu funcții de conducere se află în conflict de interese atunci când:

- a) personalul contractual cu funcții de conducere este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;
- b) interesele sale patrimoniale, ale soțului sau rudelor sale de gradul IV pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției publice.

În situația în care există un conflict de interese, **personalul contractual cu funcție de conducere este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct.** Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

Încălcarea dispozițiilor poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală, potrivit legii.

Potrivit legii, în cazul în care, la numirea în funcție, **managerul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș** se află în stare de conflict de interese, acesta **este obligat să înlăture motivele de conflict de interese în termen de 30 de zile de la numirea în funcție**, în caz contrar, contractul de management este reziliat de plin drept.

De asemenea, managerul răspunde, în condițiile legii, pentru toate prejudiciile cauzate spitalului ca urmare a încălcării obligațiilor referitoare la conflictul de interese.

În cazul în care, la numirea în funcție, **șeful de secție, de laborator sau de serviciu medical** se află în stare de conflict de interese, acesta **este obligat să înlăture motivele de de conflict de interese în termen de maximum 30 de zile de la numirea în funcție**, în caz contrar, contractul de administrare este reziliat de plin drept.

TITLUL III INCOMPATIBILITĂȚILE

CAPITOLUL I NOȚIUNEA DE INCOMPATIBILITATE

Diferența dintre conflictul de interese și incompatibilități constă în aceea că în cazul conflictului de interese este implicat un act decizional, o acțiune a subiectului care se finalizează cu adoptarea unei decizii, în timp ce în cazul incompatibilităților nu este necesară

existența unei decizii, **ci constatarea unei stări de fapt care contravine prevederilor legale în vigoare.**

Incompatibilitățile sunt definite ca fiind acele situații în care subiecții exercită concomitent două sau mai multe funcții al căror cumul este interzis de lege. Prin urmare, situarea într-o stare de incompatibilitate nu presupune adoptarea unei decizii sau participarea la adoptarea unei decizii de către angajat.

CAPITOLUL II INCOMPATIBILITĂȚILE ÎN SISTEMUL SANITAR

1. INCOMPATIBILITĂȚILE MANAGERULUI DE SPITAL

În sistemul sanitar din România, art. 178 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 - privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reglementează pentru funcția de manager persoană fizică, următoarele incompatibilități cu:

„a) exercitarea oricăror alte funcții salarizate, nesalarizate sau/și indemnizate, cu excepția funcțiilor sau activităților în domeniul medical în aceeași unitate sanitară, a activităților didactice, de cercetare științifică, de creație literar-artistică și a funcțiilor sau activităților din cadrul comisiilor de specialitate ale Ministerului Sănătății, cu respectarea prevederilor lit. b) și alin. (6);

b) desfășurarea de activități didactice sau de cercetare științifică finanțate de către furnizori de bunuri și servicii ai spitalului respectiv;

c) exercitarea oricărei activități sau oricărei alte funcții de manager, inclusiv cele neremunerate;

d) exercitarea unei activități sau a unei funcții de membru în structurile de conducere ale unei alte unități spitalicești;

e) exercitarea oricărei funcții în cadrul organizațiilor sindicale sau patronale de profil;

f) exercitarea funcției de membru în organele de conducere, administrare și control ale unui partid politic, atât la nivel național, cât și la nivel local;

g) exercitarea funcției de membru în organele de conducere, administrare și control în societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

2. INCOMPATIBILITĂȚILE MEMBRILOR COMITETULUI DIRECTOR

Art. 181 alin. (9) din Legea nr. 95/2006 - privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare stabilește că dispozițiile art. 178 alin. (1) lit. b)-g) referitoare la **incompatibilități**, ale art. 178 alin. (2) referitoare la conflictul de interese și ale art. 178 alin. (4) și (5), se aplică în mod corespunzător și persoanelor care ocupă funcții specifice comitetului director.

De asemenea, conform art. 182, alin. (3): *„Membrii comitetului director, șefii de secție, șefii de laboratoare sau șefii de servicii medicale nu mai pot desfășura nicio altă funcție de conducere prin cumul de funcții.”* (aici legiuitorul referindu-se la interdicția de a îndepli mai multe funcții, prin cumul, în cadrul aceluiași angajator – Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș).

3. INCOMPATIBILITĂȚILE PENTRU ȘEFII DE SECȚIE, ȘEFII DE LABORATOARE SAU ȘEFII DE SERVICII MEDICALE

Diferențiat față de Manager și membrii comitetului director, șefilor de secție li se aplică, în ceea ce privește regimul incompatibilităților, dispozițiile din Legea nr. 95/2006 - privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de la art. 178 alin. (1), respective doar cele prevăzute la lit. c), d), e) și g), iar în ceea ce privește conflictul de interese sunt aplicabile **toate situațiile** enumerate la **art. 178 alin. (2)** din Legea nr. 95/2006. Prin aceeași reglementare, respectiv articolul 185, alin. (15), legiuitorul stabilește sancțiunea pentru încălcarea acestor dispoziții legale privind incompatibilitățile, sancțiune care constă în *„rezilierea contractului de administrare și a plății de despăgubiri pentru daunele cauzate spitalului, în condițiile legii”*.

Prin același articol 185, alin. (6), legiuitorul instituie o derogare de la incompatibilități, precizând foarte clar asupra calității de șef de secție, șef de laborator și șef de serviciu medical care **este compatibilă cu funcția de cadru didactic universitar**, situație aplicabilă și de perfectă normalitate pentru Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, acesta având statut de spital universitar – clinic.

4. INCOMPATIBILITĂȚILE MEMBRILOR CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

Alin. (13) al art. 187 din Legea nr. 95/2006, stabilește incompatibilitățile și situațiile privind conflictul de interese pentru membrii Consiliului de Administrație, fiind aplicabile dispozițiile art. 178 alin. (1) lit. f) pentru incompatibilități, art. 178 alin. (2) referitoare la conflictul de interese. Iar în continuare prin aceeași reglementare legiuitorul a stabilit și sancțiunea, care prevede: *„Nerespectarea obligației de înlăturare a motivelor de incompatibilitate sau de conflict de interese apărute ca urmare a numirii în consiliul de administrație are ca efect încetarea de drept a actului administrativ de numire în funcție a respectivului membru al consiliului de administrație.”*

CAPITOLUL III SITUAȚII COMPLEMENTARE INCOMPATIBILITĂȚILOR REGLEMENTATE DE LEGEA NR. 95/2006

Art. 185 alin. (13) din Legea nr. 95/2006 - privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare stabilete că: *„Medicii care împlinesc vârsta de 70 de ani în timpul exercitării funcției de conducere și care fac parte din comitetul director al spitalului public sau exercită funcția de șef de secție, șef de laborator ori șef de serviciu medical vor fi pensionați conform legii. După împlinirea vârstei de 70 de ani, medicii nu mai pot participa la concurs și nu mai pot fi numiți în niciuna dintre funcțiile de conducere care fac parte din comitetul director al spitalului public sau de șef de secție, șef de laborator ori șef de serviciu medical”*.

Iar derogarea pentru medicii șefi de secție aplicabilă Spitalului instituită de legiuitor cuprinsă la alin. (14) al aceluiaș articol menționează: *„În spitalele publice, persoanele care au împlinit vârsta standard de pensionare pot ocupa funcții de conducere care fac parte din comitetul director sau funcții de șef de secție până la împlinirea vârstei de 70 de ani, cu avizul*

consiliului de administrație al spitalului și cu aprobarea managerului sau a ordonatorului principal de credite, după caz.”

CAPITOLUL IV INCOMPATIBILITĂȚI CE VIZEAZĂ ALTE ACTIVITĂȚI CE AU LOC ÎN SPITAL

Prevederile legale în vigoare, cuprinse în mai multe acte normative aplicabile în domeniu, reglementează următoarele incompatibilități punctuale:

1. Nu se află în situație de incompatibilitate, personalul contractual cu funcții de conducere care este desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de proiect finanțat din fonduri comunitare nerambursabile, cu excepția personalului contractual cu funcții de conducere care exercită atribuții ca auditor sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia și a personalului contractual cu funcții de conducere care fac parte din echipa de proiect, dar pentru care activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe generează o situație de conflict de interese cu funcția pe care o ocupă.

2. Personalul contractual cu funcții de conducere nu poate fi mandatar al unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția pe care o exercită.

3. Personalul contractual cu funcții de conducere poate exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice.

4. Nu sunt permise raporturile ierarhice directe în cazul în care personalul cu funcții de conducere este soț sau rudă de gradul I. Prevederile se aplică și în cazul în care șeful ierarhic direct are calitatea de demnitar.

5. Nu poate fi desemnată în calitate de membru în comisia de concurs sau în comisia de soluționare a contestațiilor persoana care a fost sancționată disciplinar, iar sancțiunea aplicată nu a fost radiată, conform legii. Calitatea de membru în comisia de concurs este incompatibilă cu calitatea de membru în comisia de soluționare a contestațiilor.

6. Persoanele care se afla în una dintre situațiile de incompatibilitate menționate mai sus, vor opta, în termen de 30 de zile, pentru renunțarea la calitatea care este incompatibilă cu cea de personal contractual cu funcții de conducere, respectiv la încetarea raporturilor ierarhice directe, în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

7. Personalul contractual cu funcții de conducere poate fi membru al partidelor politice legal constituite, în condițiile legii.

TITLUL IV CONFLICTE DE INTERES SAU INCOMPATIBILITĂȚI ÎN CAZUL COMISIILOR DE CONCURS

Potrivit art. 23 din Hotărârea Guvernului nr. 1336/2022 - pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și dezvoltarea carierei personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice, „*nu poate fi desemnată în calitate de membru în*

comisia de concurs sau în comisia de soluționare a contestațiilor persoana care se află în următoarele situații:

a) are relații cu caracter patrimonial cu oricare dintre candidați sau interesele patrimoniale ale sale ori ale soțului sau soției pot afecta imparțialitatea și obiectivitatea evaluării;

b) este soț, soție, rudă sau afin până la gradul al IV-lea inclusiv cu oricare dintre candidați ori cu un alt membru al comisiei de concurs sau al comisiei de soluționare a contestațiilor;

c) este sau urmează să fie, în situația ocupării funcției de conducere pentru care se organizează concursul, direct subordonat ierarhic al oricăruia dintre candidați”.

În acest caz, situațiile prevăzute anterior se sesizează în scris managerului spitalului de către persoana în cauză, de oricare dintre candidați, ori de orice altă persoană interesată, în orice moment al organizării și desfășurării concursului.

Membrii comisiei de concurs sau ai comisiei de soluționare a contestațiilor au obligația să informeze, în scris, cu celeritate, persoanele care i-au desemnat despre apariția oricărei situații conflict de interese sau incompatibilitate. În aceste cazuri, membrii comisiei de concurs sau ai comisiei de soluționare a contestațiilor au obligația să se abțină de la participarea ori luarea vreunei decizii cu privire la concurs.

În cazul constatării existenței uneia dintre situațiile de conflict de interese sau incompatibilitate, decizia de numire a comisiei de concurs, respectiv de soluționare a contestațiilor se modifică în mod corespunzător, în termen de cel mult două zile lucrătoare de la data constatării, prin înlocuirea persoanei aflate în respectiva situație cu o altă persoană care să îndeplinească condițiile prevăzute de lege.

În cazul în care situațiile de conflict de interese sau incompatibilitate se constată ulterior desfășurării uneia dintre probele concursului, rezultatul probei ori probelor desfășurate se recalculează prin eliminarea evaluării membrului aflat în situație de incompatibilitate sau conflict de interese, sub rezerva asigurării validității evaluării a cel puțin două treimi din numărul membrilor comisiei de concurs.

În situația în care nu este asigurată validitatea evaluării a cel puțin două treimi din numărul membrilor comisiei de concurs, procedura de organizare și desfășurare a concursului se reia.

Neîndeplinirea de către membrii comisiilor de concurs și de soluționare a contestațiilor a obligației de a sesiza managerul spitalului cu privire la o situație de conflict de interese sau incompatibilitate constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit Legii nr. 161/2003 - privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

TITLUL V
CONFLICTUL DE INTERESE
ÎN MATERIA ACHIZIȚIILOR PUBLICE DIN ROMÂNIA

CAPITOLUL I
NOȚIUNEA DE CONFLICT DE INTERESE ÎN MATERIA ACHIZIȚIILOR PUBLICE

Conflictul de interese are multiple definiții în dreptul internațional, european și național (în dreptul administrativ și cel penal din România), neexistând în acest moment o definiție unică, conflictul de interese fiind o instituție juridică complexă, ce reunește atât norme de drept penal, cât și de drept administrativ.

Definiția relevantă pentru scopul prezentului capitol, cea cu care va opera spitalul în calitate de autoritate contractantă, în identificarea conflictului de interese, este însă cea preluată din Directivă, prevăzută în art. 59 și următoarele din Legea nr. 98/2016 - privind achizițiile publice.

Astfel, prin **conflict de interese** în materia achizițiilor publice se înțelege: **„orice situație în care membrii personalului autorității contractante sau ai unui furnizor de servicii de achiziție care acționează în numele autorității contractante, care sunt implicați în desfășurarea procedurii de atribuire sau care pot influența rezultatul acesteia au, în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal, care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea ori independența lor în contextul procedurii de atribuire”**.

Art. 60, alin. (1) din Legea nr. 98/2016 - privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, se specifică faptul că **„reprezintă situații potențial generatoare de conflict de interese orice situații care ar putea duce la apariția unui conflict de interese în sensul art. 59”**.

Conflictul de interese de natură administrativă comportă trei elemente componente:

- **persoanele cu funcție de decizie** din cadrul autorității contractante sau ai unui furnizor de servicii de achiziție care acționează în numele autorității contractante, care sunt implicați în desfășurarea achiziției publice sau care pot influența rezultatul acesteia aflați în exercitarea atribuțiilor funcției;

- imparțialitatea în luarea deciziei adoptate în execuțiul funcției;

- interesul personal al persoanelor cu funcție de decizie din cadrul autorității contractante sau ai unui furnizor de servicii de achiziție care acționează în numele autorității contractante, care sunt implicați în desfășurarea achiziției sau care pot influența rezultatul acesteia.

La art. 60 și următoarele din Legea nr. 98/2016 sunt reglementate cu titlu exemplificativ câteva situații potențial generatoare de conflict de interese, în care persoane cu funcții de decizie într-un proces de achiziții publice din cadrul autorității contractante se pot afla, așa cum sunt redate în tabelul de mai jos:

A. Cine?	I. Persoane cu funcție de decizie	II. Persoane care sunt în următoarele relații cu persoana cu funcție de decizie : -Soțul/soția, -ruda sau afinul până la gradul al doilea inclusiv ;
-----------------	-----------------------------------	--

		<ul style="list-style-type: none"> - o persoană cu care se află în relații comerciale-o persoană cu care se află în relații de muncă ; - o persoană cu care au interese comune.
<p>B. Ce poate pune persoanele de la punctul A în situație de conflict de interese?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători sau subcontractanți propuși - fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare și/sau sunt acționari ori asociați semnificativi 20 ai unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători ori subcontractanți propuși - se constată că, este de notorietate că, sau există indicii rezonabile/informații concrete că ar putea avea, direct ori indirect, un interes personal, financiar, economic sau de altă natură, ori se află într-o altă situație de natură să îi afecteze independența și imparțialitatea - după încetarea raporturilor de muncă cu autoritatea contractantă sau prestatorul de servicii/consultantul ce asistă autoritatea contractantă în procesul de achiziții publice, aceștia se angajează sau încheie orice alte înțelegeri privind prestarea de servicii, direct ori indirect, în scopul îndeplinirii contractului de achiziție publică, cu ofertantul declarat câștigător cu care autoritatea contractantă a încheiat contractul de achiziție publică, pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la încheierea contractului, sub sancțiunea rezoluțiunii ori rezilierii de drept a contractului respectiv (conform art. 61 din Legea nr. 98/2016) 	<ul style="list-style-type: none"> - dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători sau subcontractanți propuși - fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare și/sau sunt acționari ori asociați semnificativi ai unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători ori subcontractanți propuși - se constată că, este de notorietate că, sau există indicii rezonabile/informații concrete că ar putea avea, direct ori indirect, un interes personal, financiar, economic sau de altă natură - este nominalizat/ă de către ofertant/candidat

CAPITOLUL II

NOȚIUNI SPECIFICE RELEVANTE PENTRU CONFLICTUL DE INTERESE ÎN MATERIA ACHIZIȚIILOR PUBLICE

1. FUNCȚIA DE DECIZIE

La art. 3 lit. II) din Legea nr. 98/2016 se definesc persoanele cu funcții de decizie ca fiind „conducătorul autorității contractante, membrii organelor decizionale ale autorității contractante ce au legătură cu procedura de atribuire, precum și orice alte persoane din cadrul autorității contractante ce pot influența conținutul documentelor achiziției și/sau desfășurarea procedurii de atribuire”.

Așadar, în baza prevederilor citate mai sus, lista funcțiilor de decizie din cadrul autorităților contractante în ce privește conflictele de interese, include cel puțin:

a) **persoanele cu funcții de conducere**, cu condiția ca aceștia să fie implicați sau să poată influența respectivul proces de achiziții publice (spre ex. director executiv, directori, directori adjuncți, șefi de departament, manageri), membri ai comitetului executiv/consiliului director etc., precum și orice alt post care a fost definit și prin conferirea puterii de decizie titularului său, cu condiția ca aceștia să fie implicați sau să poată influența respectivul proces de achiziții publice (spre exemplu, directorul departamentului de comunicare al unei autorități contractante poate să nu fie o persoană cu funcție de decizie în ce privește achiziționarea de servicii de pază ale respectivei autorități publice, chiar dacă are o poziție de conducere în respectiva instituție);

b) **persoana responsabilă cu achizițiile publice** (unde este cazul);

c) **persoanele desemnate ca membri în comisia de evaluare, sau experți** cooptați pe lângă această comisie;

d) **persoana desemnată să monitorizeze/controleze/verifice implementarea contractului** și persoana desemnată să facă plăți;

e) membrii unui **furnizor de servicii de achiziție** care acționează în numele autorității contractante, care sunt implicați în desfășurarea procedurii de atribuire sau care pot influența rezultatul acestei (consultanții remunerați sau neremunerați, ce pot influența demararea, implementarea, și/sau rezultatul unei proceduri de achiziții publice);

f) **orice alte persoane din cadrul autorității/entității contractante ce pot influența conținutul documentelor achiziției și/sau desfășurarea procedurii** de atribuire, și/sau care ar putea influența mersul sau rezultatul unei proceduri de achiziții publice.

2. FUNCȚIA SENSIBILĂ

În Strategia Națională Anticorupție se face referire la necesitatea definirii funcțiilor sensibile (privind conflictele de interese) în cadrul autorităților contractante, ca parte din mecanismul de control intern al acestora.

Funcțiile sensibile la nivelul spitalului, respectiv a autorității contractante, au fost definite conform Standardului 2 - Atribuții, funcții, sarcini - referitoare la funcțiile sensibile și funcțiile considerate ca fiind expuse la corupție, din Ordinul nr. 600/2018 al Secretarului General al Guvernului - pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea gestionării funcțiilor sensibile, se vor parcurge cel puțin următoarele etape:

- Inventarierea funcțiilor sensibile prin întocmirea Listei funcțiilor sensibile;

- Elaborarea Registrului cu salariații care ocupă funcțiile sensibile la nivelul unității;
- Elaborarea Planului pentru asigurarea diminuării riscurilor asociate funcțiilor sensibile la nivelul Spitalului.

La stabilirea funcțiilor sensibile, se au în vedere atribuțiile funcționale ale personalului, care implică de regulă unul sau mai mulți factori de risc, precum:

- accesul la informații confidențiale;
- accesul la resursele materiale, financiare și informaționale, fără deținerea unui document de autorizare;
- activități ce se exercită în condiții de monopol, drepturi exclusive sau speciale;
- modul de delegare a competențelor;
- evaluarea și consilierea, care pot implica consecințe grave;
- achiziția publică de bunuri/servicii/lucrări, prin eludarea reglementărilor legale în materie;
- neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a sarcinilor de muncă atribuite, conform fișei postului;
- lucrul în relație directă cu cetățenii, politicienii sau terțe persoane juridice;
- funcțiile cu competență decizională exclusivă.

Funcțiile sensibile și cele considerate ca fiind expuse în mod special la corupție, sunt asociate tuturor activităților privind gestionarea resurselor umane, financiare și informaționale.

Funcțiile sensibile din cadrul tuturor compartimentelor / secțiilor / serviciilor spitalului, trebuie clar definite, înregistrate și actualizate. Pentru fiecare funcție sensibilă identificată se va realiza o analiză de risc ce impune: identificarea riscurilor asociate funcției sensibile, probabilitatea, impactul, nivelul de risc inerent, aprecierea nivelului de sensibilitate a funcției și măsurile de diminuare a riscului pentru funcția respectivă.

Funcția sensibilă în ce privește conflictul de interese în achiziții publice ar putea fi considerată ca fiind acea funcție în care angajatul autorității contractante este expus timp îndelungat contactului direct cu operatori economici candidați în multiple proceduri de achiziții publice ale autorității contractante, așa încât să fie posibil să se formeze preferințe, prietenii, rutine de lucru etc.

Exemple de persoane cu funcție sensibilă în ce privește conflictele de interese în achiziții la nivelul spitalului:

- a) Persoana numită de către conducerea autorității contractante să facă verificările referitoare la conflicte de interese;
- b) Șeful Serviciului achiziții publice, contractare și aprovizionare;
- c) Conducătorul autorității contractante.

3. INTERESUL PERSONAL, FINANCIAR, ECONOMIC SAU DE ALTĂ NATURĂ

Acesta se împarte în mai multe categorii. O primă împărțire în categorii a intereselor ar putea include următoarele:

3.1. Interese ne-financiare (spre exemplu, avansarea în carieră, publicarea unei cărți, reputația, menținerea unei poziții onorifice etc.)

3.2. Interese financiare/economice:

Tipul intereselor ar trebui să joace, de asemenea, un rol în ceea ce privește felul măsurilor ce se dispun ca urmare a identificării unui posibil conflict de interese, astfel, pot exista:

3.2.1. Interese personale directe

Spre exemplu, în cazul în care persoana cu funcție de decizie este în același timp și acționar al unui candidat/ofertant, este considerat că acesta are un interes personal în respectiva procedură.

3.2.2. Interese personale indirecte atunci când folosul necuvenit nu este în beneficiul direct al persoanei cu funcție de decizie, ci în beneficiul unui terț -persoane de la care a beneficiat de servicii sau foloase de orice natură, persoanele cu care se află/s-a aflat în raporturi de muncă sau rude până la gradul al II-lea inclusiv.

Spre exemplu, fiica șefului autorității contractante a beneficiat de o săptămână de vacanță plătită de directorul unui operator economic care participă la procedura de achiziții publice.

3.3. Interese de altă natură comune cu un operator economic participant la procedura de achiziții publice/ofertant/contractant/subcontractant/terț susținător pot fi în legătură cu viața de familie, viața sentimentală, profesională, politică, sau orice alt interes comun cu un potențial destinatar al unei plăți din fonduri publice, alocate ca urmare a unei proceduri de achiziții publice.

Spre exemplu, „o persoană cu funcție de decizie din cadrul autorității contractante și conducătorul unui operator economic participant la procedura de achiziții publice au responsabilități în cadrul aceluiasi partid politic, iar persoana cu funcție de decizie nu își exercită cu imparțialitate atribuțiile ce îi revin în cadrul achiziției respective, punând interesul privat al colegului de partid (câștigarea licitației) înaintea interesului public pe care are obligația să-l urmărească”.

CAPITOLUL III

RELAȚII DE MUNCĂ ȘI DE COLABORARE, RELAȚII COMERCIALE

Art. 61 din Legea nr. 98/2016 sancționează situația în care ofertantul declarat câștigător cu care autoritatea contractantă a încheiat contractul de achiziție publică angajează sau încheie orice alte înțelegeri privind prestarea de servicii, direct ori indirect, în scopul îndeplinirii contractului de achiziție publică, cu „persoane fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor depuse în cadrul unei proceduri de atribuire ori angajați/foști angajați ai autorității contractante sau ai furnizorului de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire cu care autoritatea contractantă/furnizorul de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire a încetat relațiile contractuale ulterior atribuirii contractului de achiziție publică, pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la încheierea contractului, sub sancțiunea rezoluțiunii ori rezilierii de drept a contractului respectiv”.

Migrația funcționarilor publici (în sensul prezentului Ghid - a persoanelor cu atribuții în ce privește un proces de achiziție publică) din sectorul public în sectorul privat (fenomen cunoscut sub denumirea de **Pantouflage** - așa numitele situații de „ușă turnantă”) poate fi, așa cum se detaliază mai sus, o situație posibil generatoare de conflicte de interese în anumite circumstanțe (atunci când se poate presupune că interesul privat al persoanelor cu funcție de

decizie - un nou loc de muncă, un venit suplimentar - primează, în detrimentul interesului public, prin decizia lipsită de imparțialitate a acestora, în procesul de achiziții publice). Migrația acestora în sectorul privat este în aceste condiții considerată ca fiind de natură să genereze conflicte de interese. Această noțiune este notată și în Strategia Națională Anticorupție ca indicator al conflictelor de interese și corupției, acordându-i-se o atenție specială. Astfel, se consideră că, în aceste situații de migrație din sectorul public în sectorul privat, deciziile persoanelor cu funcții de decizie din cadrul autorităților contractante în procesul de achiziții publice pot fi influențate de speranța de a obține un nou loc de muncă (sau o relație de colaborare remunerată) într-o întreprindere privată, într-un mod care poate denatura concurența.

Exemplu: *O persoană cu funcție de decizie din cadrul autorității contractante eliberează informații privilegiate pentru un ofertant, în cadrul unei achiziții publice, ofertant ce va deveni ulterior viitorul său angajator sau colaborator în sectorului privat, într-un mod care denaturează concurența.*

CAPITOLUL IV TIPURI ȘI CATEGORII DE CONFLICTE DE INTERESE SPECIFICE MATERIEI ACHIZIȚIILOR PUBLICE

Conflictele de interese, așa cum acestea se regăsesc în legislație și în doctrina de specialitate, pot fi potențiale, aparente (percepute), sau reale:

1. Un conflict de interese potențial apare atunci când persoana cu funcție de decizie în procesul de achiziție publică ar putea avea un interes privat cu privire la procedura în viitor.

Exemplu de conflict de interese potențial: *X este persoană cu funcție de decizie – responsabil cu achizițiile, în autoritatea contractantă, iar fratele acestuia, Y, are o firmă de TIC (tehnologia informației și comunicare).*

Conflictul de interese potențial *poate să nu se producă niciodată*. Luând exemplul dat mai sus, operatorul economic – firma lui Y, nu depune niciodată ofertă în procedurile de achiziții publice ale autorității contractante unde fratele lui Y este responsabil cu achizițiile, și unde, dacă ar face-o X și Y s-ar afla în conflict de interese real.

Așa cum se arată în Ghidul întocmit de Autoritatea Națională de Integritate: *„Așteptările publicului privind conduita pe care oficialul public trebuie să o aibă variază în funcție de tipul concret de conflict de interese existent la un anumit moment. Dacă, în cazul conflictului de interese potențial, conduita cerută oficialului este mai degrabă centrată pe exercitarea în mod transparent și echidistant a atribuțiilor sale, în cazul conflictului de interese real (n.a), oficialul trebuie să se abțină de la luarea oricăror decizii, informându-și superiorul ierarhic despre situația apărută. Conflictul de interese consumat apare în cazul în care oficialul nu s-a abținut de la luarea unei decizii în ipoteza unui conflict de interese real (n.a.) și implică latura sancționatorie a reglementării”*.

2. Un conflict de interese perceput sau aparent poate exista în cazul în care ar putea fi perceput că interesele private ale unei persoane din autoritatea contractantă care derulează

activității în procesul de achiziții publice ar putea influența în mod necorespunzător îndeplinirea sarcinilor acesteia, indiferent dacă în realitate este sau nu este, de fapt, cazul.

Exemplu de conflict de interese aparent: *Conducătorul autorității contractante sau președintele comitetului de evaluare și conducătorul unui operator economic participant la procedură au același nume de familie.*

Conform art. 62 din Legea nr. 98/2016, autoritatea contractantă „întreprinde orice demersuri necesare pentru a stabili dacă situația respectivă reprezintă o situație de conflict de interese” și prezintă ofertantului aflat în respectiva situație „o expunere a motivelor care, în opinia autorității contractante, sunt de natură să ducă la un conflict de interese. (2) În cazul prevăzut la al. (1), autoritatea contractantă solicită candidatului/ofertantului transmiterea punctului său de vedere cu privire la respectiva situație. (3) În cazul în care, în urma aplicării dispozițiilor al. (1) și (2), autoritatea contractantă stabilește că există un conflict de interese, autoritatea contractantă adoptă măsurile necesare pentru eliminarea circumstanțelor care au generat conflictul de interese dispunând măsuri cum ar fi înlocuirea persoanelor responsabile cu evaluarea ofertelor, atunci când le este afectată imparțialitatea, acolo unde este posibil, sau, eliminarea ofertantului/candidatului aflat în relație cu persoanele cu funcție de decizie din cadrul autorității contractante”. Eliminarea ofertantului/candidatului se face așadar doar în ultimă instanță, dacă nici un alt remediu nu a fost posibil.

3. Un conflict real de interese implică un conflict direct între interesul public - pentru protejarea căruia trebuie să se manifeste cu imparțialitate decizia unei persoane cu funcție de decizie din autoritatea contractantă, și interesele private ale acesteia.

Exemplu de conflict de interese real: *La licitația pentru lucrările de construire a unui nou corp de clădire al spitalului participă firma de construcții a rudei de gradul I-II/fostului sau viitorului angajator/colaboratorului sau colegului din sectorul neguvernamental/partid politic etc. al domnului manager.*

În această situație, conflictul de interese este real, și presupune o anumită reacție a managerului, care este pus în situația de a lua o decizie care să îl avantajeze indirect. Dacă managerul ia decizia corespunzătoare (în situația de față, aceasta neputându-se suspenda din funcție, decizia corectă ar fi respingerea ofertei din cauza conflictului de interese real), conflictul de interese (real) își va găsi astfel remediul corect. În situația contrară, în care ofertantul aflat în conflict de interese câștigă licitația și managerul semnează contractul de achiziții publice, conflictul de interese devine consumat, așa încât instrumentele pe care le are la îndemână autoritatea contractantă sunt remedierea situației prin: rezilierea contractului, sesizarea situației de conflict de interese organelor abilitate, și orice alte măsuri în conformitate cu legea.

CAPITOLUL V

ROLUL DE PREVENIRE A CONFLICTELOR DE INTERESE PE CARE ÎL ARE AUTORITATEA CONTRACTANTĂ

Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice sunt: **imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public**, iar prin incriminarea faptei de conflict de interese, legiuitorul a urmărit să ocrotească relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității funcționarului

public (în înțelesul prezentului Ghid sunt asimilați funcționarilor publici și personalul contractual al autorităților contractante, și membrii furnizorilor de servicii/consultanților ce asistă autoritatea contractantă în procesul de achiziții publice), activitate care presupune o comportare corectă a celui ce exercită o activitate în cadrul unei instituții publice.

Relațiile sociale cu privire la corectitudinea celor cu funcție de decizie în procesul de achiziții publice în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu presupun și abținerea acestora de la luarea oricărei decizii de natură să le confere acestora, ori unei terțe persoane cu care aceștia au interese comune, direct sau indirect, un anumit avantaj, fiind exclusă favorizarea rudelor sau persoanelor cu care aceștia au interese comune.

Astfel, în ceea ce privește prevenția conflictelor de interese în achizițiile publice este necesar ca persoanele cu funcții de decizie să manifeste un comportament etic și corect, îndeplinindu-și obligațiile legale ce le revin în situația existenței unui potențial conflict de interese.

CAPITOLUL VI

DECLARAȚIA PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE ÎN ACHIZIȚIILE PUBLICE

Declarația privind conflictul de interese în achizițiile publice poate fi văzută ca cea mai importantă măsură din suita de măsuri ce pot fi luate pentru prevenirea conflictelor de interese, ce constituie **Anexa nr. 2** la prezentului Ghid.

Declarația privind conflictul de interese în achiziții publice se va da pentru fiecare achiziție în parte, de către toți cei implicați în respectivul proces de achiziție – persoane cu funcție de decizie, deoarece aceștia sunt cei care ar putea să influențeze derularea procesului de achiziții publice (spre exemplu, directorul de comunicare, deși este persoană cu funcție de conducere, ar putea să nu fie și persoană cu funcție de decizie într-un anumit proces de achiziții publice prin care se achiziționează servicii de pază, așadar acesta nu va completa o declarație de interese, și nu va fi considerat persoană cu funcție de decizie în sensul prezentului Îndrumar pentru respectivul proces de achiziții publice, dacă însă directorul de comunicare este implicat în achiziționarea serviciilor de consultanță în vederea realizării unei campanii mass-media, acesta va fi considerat persoană cu funcție de decizie pentru acest proces de achiziții publice). Declarația privind conflictul de interese în achiziții publice se va completa de către persoanele cu funcție de decizie, și cele cu funcție sensibilă, atunci când fiecareia dintre acestea îi este alocată o atribuție în legătură cu respectiva achiziție. Dacă persoana însărcinată să verifice conflictele de interese într-o anumită achiziție publică identifică și alte persoane cu funcție de decizie/care ar putea influența deciziile în respectiva achiziție, aceasta le trimite spre semnare declarația privind conflictul de interese în achiziții publice și acestora. Dacă este cazul, și apare informație nouă, declarația privind conflictul de interese în achiziții publice se va actualiza în fiecare etapă a procesului de achiziții publice, respectiv:

- înainte de atribuirea contractului,
- în timpul implementării acestuia, dacă este cazul (dacă actualizarea este cerută de o modificare contractuală, sau de apariția unui subcontractant nou),
- la încheierea implementării contractului.

Declararea unui conflict real sau potențial de interese este esențială pentru evitarea percepției că personalul autorității contractante sau consultanții acesteia, urmăresc un interes personal. Declarația ar trebui să includă o trimitere la sancțiunile administrative, disciplinare, și penale aplicabile în cazul unei declarații false, precum și o notă explicativă care să ofere semnatarilor

orientări cu privire la politica autorității contractante, inclusiv scopul declarației și cerințele juridice ale reglementărilor, inclusiv clarificări cu privire la anumite aspecte care decurg din definiție (definirea interesului prin aspecte legate de familie, viața sentimentală, politică etc.)

CAPITOLUL VII

SITUAȚII POTENȚIAL GENERATOARE DE CONFLICT DE INTERESE

În domeniul achizițiilor, reprezintă situații potențial generatoare de conflict de interese orice situație care ar putea duce la apariția unui conflict de interese în sensul celor de mai sus, cum ar fi următoarele, reglementate cu titlu exemplificativ:

a) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a persoanelor care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători sau subcontractanți propuși ori a persoanelor care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători ori subcontractanți propuși;

b) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a unei persoane care este soț/soție, rudă sau afin, până la gradul al doilea inclusiv, cu persoane care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători ori subcontractanți propuși;

c) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a unei persoane despre care se constată sau cu privire la care există indicii rezonabile/informații concrete că poate avea, direct ori indirect, un interes personal, financiar, economic sau de altă natură, ori se află într-o altă situație de natură să îi afecteze independența și imparțialitatea pe parcursul procesului de evaluare;

d) situația în care ofertantul individual/ofertantul asociat/candidatul/subcontractantul propus/terțul susținător are drept membri în cadrul consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare și/sau are acționari ori asociați semnificativi persoane care sunt soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv ori care se află în relații comerciale cu persoane cu funcții de decizie în cadrul autorității contractante sau al furnizorului de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire;

e) situația în care ofertantul/candidatul a nominalizat printre principalele persoane desemnate pentru executarea contractului persoane care sunt soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv ori care se află în relații comerciale cu persoane cu funcții de decizie în cadrul autorității contractante sau al furnizorului de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire;

f) situația în care ofertantul individual/ofertantul asociat/candidatul/subcontractantul propus/terțul susținător organizat ca societate pe acțiuni cu capital social reprezentat prin acțiuni la purtător nu respectă prevederile art. 53 alin. (2) și (3).

CAPITOLUL VIII

REMEDII LA SITUAȚIILE CREATE ÎN PROCESUL DE ACHIZIȚII PUBLICE UNDE EXISTĂ INDICII DE CONFLICT DE INTERESE

1. REMEDII GENERALE

Remediile sunt măsurile care ar trebui luate în cazul în care este identificat un risc de conflict de interese sau un conflict de interese declarat ori identificat înainte sau în timpul unei anumite proceduri de achiziții publice. Acestea trebuie să fie corespunzătoare pentru a realiza protejarea procedurii de achiziții publice respective, și apărarea interesului public. Un prim remediu general pentru situațiile în care a fost identificat un conflict de interese potențial este, așa cum se prevede în art. 62 al. 3 din Legea nr. 98/2016, *„eliminarea circumstanțelor care au generat conflictul de interese, dispunând măsuri cum ar fi înlocuirea persoanelor responsabile cu evaluarea ofertelor, atunci când le este afectată imparțialitatea, acolo unde este posibil”*. Ca ultim remediu general, ce se poate dispune numai dacă nu există nici un alt remediu posibil, autoritățile contractante au la îndemână anularea procedurii de achiziții.

2. REMEDII PUNCTUALE

Pot fi avute în vedere următoarele măsuri/remedii, în funcție de existența sau nu a unei declarații privind conflictul de interese și de natura conflictului de interese:

- discutarea indiciilor cu persoana în cauză pentru a clarifica situația;
- excluderea persoanei în cauză din cadrul procedurii de achiziții publice, indiferent dacă aceasta este un membru al personalului sau expert/ consultant extern;
- modificarea repartizării sarcinilor și responsabilităților între membrii personalului.

Excluderea angajaților/consultanților cu funcții de decizie aflați în conflict de interese potențial din cadrul procedurii ar trebui să fie avută în vedere nu numai în cazul unui conflict de interese real, dar și în orice situație care oferă motive întemeiate de îndoială cu privire la imparțialitatea angajatului/expertului respectiv (conflicte de interese aparente).

În cazul unui conflict de interese aparent, care în urma verificării interne se constată că nu este un conflict de interese real, remediu este comunicarea publică a acestui fapt, așa încât să nu trezească suspiciuni nefondate asupra integrității autorității contractante și a persoanelor implicate și a transparenței luării deciziilor în procesul sau procedura respectivă de achiziții publice. Este recomandabil să se procedeze la fel și în situațiile conflictelor de interese prevenite și/sau remediate prin remediile amintite în această secțiune.

Așa cum se arată în Ghidul practic elaborat de Comisia Europeană: *„În cazuri cu adevărat excepționale, excluderea unei persoane implicate în achiziția publică sau a unui expert s-ar putea să nu fie posibilă din cauza lipsei resurselor sau a faptului că experții respectivi sunt specializați în anumite domenii.*

În acest caz, autoritatea contractantă ar trebui să se asigure că decizia sa este pe deplin transparentă, ar trebui să stabilească limite precise cu privire la implicarea angajatului/expertului în cadrul procedurii și să se asigure că decizia finală se bazează pe dovezi transparente și echitabile. Ar trebui, de asemenea, să se solicite personalului să înștiințeze autoritățile competente în cazul în care apare un conflict de interese. Toate acțiunile întreprinse ca răspuns la apariția unei situații de conflict de interese într-o anumită procedură de achiziții publice ar trebui susținute cu probe”.

3. ALTE REMEDII SPECIFICE

Atunci când autoritatea contractantă identifică un semnal de alarmă într-o anumită procedură de achiziții publice, aceasta, ca parte din remediile specifice în legătură cu acea procedură, ar putea ține cont de următoarele recomandări menite să ajute la remedierea unei potențiale situații de conflict de interese în respectiva procedură:

- Pentru a evita publicarea de anomalii în documentația de atribuire, în special acolo unde deja a fost identificat un semnal de alarmă, se recomandă revizuirea tuturor documentelor procedurii pentru identificarea altor noi indicii;
- Se recomandă ca autoritatea contractantă să se asigure că:
  - sunt incluse în contract drepturi de auditare și remedii contractuale, după caz;
  - membrii comisiei de evaluare a ofertelor sunt selectați în conformitate cu manualul de punere în aplicare a proiectului;

- persoana din cadrul autorității contractante responsabilă cu achiziția, precum și celelalte persoane cu funcție de decizie privind achiziția, din compartimentul intern ce a inițiat achiziția în cadrul autorității contractante, își manifestă disponibilitatea de a răspunde oricăror întrebări procedurale ale comisiei de evaluare (lucru recomandabil a fi inclus în fișa postului acesteia);

- membrii comisiei de evaluare dețin expertiza tehnică necesară pentru a evalua ofertele;

- membrii comisiei au semnat o declarație în care atestă faptul că nu fac obiectul nici unui conflict de interese în executarea îndatoririlor lor, de exemplu, nu există nici o afiliere curentă sau trecută între ei și oricare dintre ofertanți;

▪ Se va evalua orice solicitare de modificare (atât a documentației de atribuire cât și a contractului, ulterior atribuirii acestuia) și verificarea legitimității acesteia, precum și solicitarea de documente justificative, după caz, înainte de se a accepta modificarea respectivă;

▪ Cu ocazia activităților de verificare efectuate de membrii comisiei de recepție din cadrul autorității contractante însărcinați să întreprindă astfel de verificări în respectiva achiziție, în etapa ulterioară atribuirii contractului de achiziție publică, respectiv în perioada încheierii implementării acestuia, verifică dacă bunurile, lucrările și serviciile prevăzute în contract există efectiv. Verificările pot confirma faptul că activitatea se derulează în conformitate cu certificatele de execuție eliberate, că documentele justificative sunt adecvate, că atestările emise de către responsabilii cu acestea privind primirea la timp a bunurilor și serviciilor sunt corecte;

▪ Se recomandă să se solicite audituri anuale tehnice, financiare și de achiziții independente pentru achizițiile cu un grad ridicat de risc și să se organizeze cursuri de formare pentru persoanele cu funcție de decizie în procesele de achiziții publice din cadrul autorităților contractante însărcinate ca responsabili de proiect cu privire la gestionarea contractelor;

▪ Se recomandă, de asemenea, să se facă inspecții la fața locului, realizate de experți tehnici, în cadrul activităților de verificare întreprinse de autoritatea contractantă;

▪ În cadrul unei analize a procedurii de achiziții și de execuție bugetară în ce privește respectiva achiziție, este recomandabil să se verifice în special modul în care au fost monitorizate listele de plată pentru contractul de achiziție așa încât să nu existe plăți efectuate de mai multe ori, iar certificatele de primire a bunurilor și serviciilor să fie corecte.

CAPITOLUL VIII MECANISMUL INTERN DE PREVENȚIE ȘI IDENTIFICARE A CONFLICTELOR DE INTERESE

Este nevoie ca autoritățile contractante să înființeze un mecanism intern permanent care să permită verificarea periodică a situațiilor în care personalul acestora este implicat în procesul de decizie. Un atare mecanism ar putea consta în:

- completarea periodică a unui chestionar pentru a verifica dacă personalul este informat și poate identifica situațiile aparente, reale și potențiale de conflict de interese pentru a sensibiliza personalul la problematica conflictului de interese și a se asigura ca sistemul este lipsit de conflicte de interese;

- completarea unei liste de verificare de către personalul implicat în luarea deciziilor în legatură cu o procedură de achiziții publice, înainte de luarea deciziei în legatură cu acea procedură;

- verificarea declarațiilor privind conflictul de interese în toate etapele procesului de achiziție publică.

Conform Strategiei „*pentru conducătorii autorității contractante, principalii factori de decizie și responsabili de achiziții, declarația va lua forma unei declarații anuale de interese (inclusiv posturi ocupate anterior sau similar). În cazul persoanelor implicate de la caz la caz, o astfel de declarație va fi făcută o dată, dar trebuie să aibă în vedere situațiile aferente fiecărei etape a procedurii de achiziție publică (pregătire, evaluare, monitorizare și închidere).*

Completarea unei declarații pe propria răspundere din care să rezulte că nu există un conflict de interese trebuie avută în vedere în fiecare fază a procedurii de atribuire (pregătire, evaluare, monitorizare și închidere)”.

Aceasta verificare va consta în compararea declarației privind conflictul de interese (și/sau a chestionarului, și/sau a listei de verificare, după caz) cu:

- informații din surse externe (spre exemplu, denunțuri, mass-media); sau
- informații rezultate în urma analizelor de risc din propriul sistem de alertă (semnale de alarmă); sau
- informații provenite din verificări aleatorii.

TITLUL VI COMPLETAREA DECLARAȚIILOR DE AVERE ȘI DE INTERES

5.1 GENERALITĂȚI

Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, prin Articolul 1, punctul 32 a instituit obligativitatea asupra declarării averii și a intereselor în sarcina salariaților cu funcții de conducere în cadrul unităților de stat din sistemul de sănătate publică.

Activitatea de evaluare a declarațiilor de avere, a datelor, a informațiilor și a modificărilor patrimoniale intervenite, a intereselor și a incompatibilităților se desfășoară în cadrul Agenției Naționale de Integritate, înființată prin Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată, denumită în continuare Agenția.

Declarațiile de avere și declarațiile de interese reprezintă acte personale, putând fi rectificate numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

Declarațiile de avere se întocmesc pe propria răspundere, și cuprind drepturile și obligațiile declarantului, ale soțului/soției, precum și ale copiilor aflați în întreținere, în conformitate cu Anexa nr. 1 din Legea nr. 176/2010.

Declarațiile de interese se întocmesc pe propria răspundere, și cuprind funcțiile și activitățile prevăzute în Anexa nr. 2 din Legea nr. 176/2010.

Declarațiile de avere și declarațiile de interese completate potrivit anexelor nr. 1 și 2 se transmit Agenției exclusiv prin intermediul platformei online de declarare a averii și a intereselor, denumită în continuare e-DAI, gestionată de A.N.I.

Până la data de 31 decembrie 2023, persoanele ce au această obligație potrivit legii, completează și depun declarațiile de avere și de interese în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată sau cu semnătură olografă, și le trimit Agenției exclusiv prin intermediul e-DAI.

Începând cu data de 1 ianuarie 2024, persoanele ce au această obligație potrivit legii vor completa și depune declarațiile de avere și de interese în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată, prin intermediul e-DAI.

În sistemul sanitar din România, Legea 95/2006, Articolul 188 alin. (1) stabilește:

„(1) Persoanele cu funcții de conducere și control din cadrul spitalului public, inclusiv managerul, membrii comitetului director, șefii de secție, de laborator sau de serviciu medical și membrii consiliului de administrație, au obligația de a depune la spitalul în cauză o declarație de interese, precum și o declarație de avere potrivit prevederilor Legii nr. 176/2010, cu modificările ulterioare, în termen de 30 zile de la numirea în funcție.

(2) Declarațiile prevăzute la alin. (1) vor fi transmise Agenției Naționale de Integritate, în termen de cel mult 10 zile de la primire de către persoanele din cadrul spitalului desemnate cu implementarea prevederilor referitoare la declarațiile de avere și declarațiile de interese potrivit art. 5 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 176/2010, cu modificările ulterioare. Aceste persoane vor îndeplini atribuțiile prevăzute la art. 6 din Legea nr. 176/2010, cu modificările ulterioare.

(3) În termenul prevăzut la alin. (2), declarațiile de avere și de interese vor fi transmise și Ministerului Sănătății în vederea implementării obiectivelor de creștere a integrității și prevenire a corupției în sistemul de sănătate prevăzute de legislația în vigoare.

(4) Declarațiile prevăzute la alin. (1) se actualizează ori de câte ori intervin modificări în situația persoanelor în cauză; actualizarea se face în termen de 30 de zile de la data apariției modificării, precum și a încetării funcțiilor sau activităților.

(5) Declarațiile se afișează pe site-ul spitalului..”

5.2 Când se depun declarațiile:

o anual, până la data de 15 iunie;

o în termen de 30 zile de la data numirii sau alegerii în funcție ori de la data începerii activității;

o în termen de cel mult 30 zile de la data încheierii mandatului sau a încetării activității;

o în termen de cel mult 30 zile de la data încetării suspendării din exercițiul funcției sau al demnității publice pentru o perioadă ce acoperă integral un an fiscal;

o în perioada detașării sau delegării, persoanele care sunt obligate să depună declarații de avere și declarații de interese le depun la instituția de la care au fost delegate sau detașate;

5.3 Rectificarea declarațiilor de avere și de interese:

o la inițiativa persoanei responsabile cu implementarea prevederilor referitoare la declarațiile de avere și declarațiile de interese -persoanele responsabile vor recomanda rectificarea declarațiilor în termen de 10 zile de la primirea acestora, dacă sesizează deficiențe în completarea acestora. Recomandarea privind rectificarea declarațiilor se face în scris și se transmite declarantului prin scrisoare recomandată sau se înmânează acesteia pe bază de semnătură de primire. Declarantul își poate rectifica declarația de avere și/sau declarația de interese, în termen de cel mult 30 de zile de la transmiterea recomandării;

o la inițiativa declarantului: în termen de 40 de zile de la depunerea inițială a declarației de avere și/sau a declarației de interese;

o declarațiile rectificate pot fi însoțite de documente justificative;

o declarațiile rectificate, împreună cu eventualele documente justificative depuse, se trimit de îndată Agenției, prin intermediul e-DAI.

5.4 DECLARAȚIA DE AVERE

Declarațiile de avere se completează cu datele aferente anului fiscal anterior, în cazul veniturilor, și cu informațiile la data declarării, pentru celelalte capitole.

Persoana desemnată din cadrul instituției are obligația de consilia salariații privind modul de întocmire și depunere a declarațiilor de avere și interese.